

تحلیلی بر روش تدریس بحث گروهی

مؤلف

علی ابراهیمی ارمی

نشر اراده

۱۳۹۴

سرشناسه	: ابراهیمی ارمی، علی، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: تحلیلی بر روش تدریس بحث گروهی / مولف علی ابراهیمی ارمی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات اراده، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۸۶ ص.
شابک	: ۷۰۰۰۰ ریال ۱-24-7963-600-978 :
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: تدریس -- روش شناسی
موضوع	: تدریس اثربخش
موضوع	: کار گروهی در آموزش و پرورش
موضوع	: تدریس
رده بندی کنگره	: ۱۰۲۵/۳LB / الف ۱۷۲۷ ت ۳ ۱۳۹۴
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۱۰۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۰۱۳۳۸

نام کتاب: تحلیلی بر روش تدریس بحث گروهی

مولف: علی ابراهیمی ارمی

ناشر: نشر اراده

نوبت چاپ و سال چاپ: اول - ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپخانه: نگین تهران

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۶۳-۲۴-۱

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

نشانی: تهران-میدان انقلاب - خ کارگر شمالی - خ فرصت شیرازی - پلاک ۲۰ - واحد ۲

تلفن: ۰۲۱۶۶۵۹۶۵۲

فهرست مطالب

صفحه	عناوین
۵	مقدمه
۷	تمرینات قبل از تدریس
۹	الگوی تدریس چیست؟
۱۰	چهار ویژگی خاص در تعریف تدریس
۱۰	الگوی عمومی تدریس
۱۱	تقسیم بندی روش تدریس
۱۳	روش انیشتین در فهم صورت مسئله
۱۶	ارتباط الگوی تدریس بارش مغزی و بحث گروهی
۲۲	مراحل اجرای الگوی تدریس بارش فکری
۲۹	مراحل اجرای حل مسئله
۳۳	الگوی تدریس بدیعه پردازی
۳۶	نحوه فعال نگاهداشتن کلاس توسط معلم
۳۷	علل لزوم پرسش درس از دیدگاه بچه ها و معلمان
۳۷	ارتباط روش تدریس آزمایشی (آزمایشگاهی) با روش بحث گروهی
۴۰	ارتباط آزمون عملکردی با روش تدریس بحث گروهی
۴۵	مهارت فرضیه سازی در روش تدریس بحث گروهی
۴۸	گردش علمی و کار و فعالیت گروهی

۵۰	چرا بازدید علمی؟
۵۳	چگونگی طراحی و اجرای یک بازدید علمی
۶۳	روش تدریس بحث گروهی
۶۹	چرا کار گروهی؟
۷۲	آمادگی قبل از شروع کار گروهی
۷۵	مراحل اجرای روش تدریس بحث گروهی
۸۶	منابع

www.ketab.ir

بحث گروهی یک روش تعاملی است که تبادل افکار را امکان‌پذیر می‌سازد. بهترین شیوه‌های یافتن پاسخ پرسش‌ها گفت و گو با یکدیگر است. در یک محیط مجازی این بحث‌ها ممکن است همزمان به صورت گفتگوی برخط یا ناهمزمان از طریق پست الکترونیکی باشد.

در بحث گروهی افکار جدید مورد ارزیابی و آزمون قرار می‌گیرند. و به پیدایش افکار جدید و کاوش مفاهیم نو می‌انجامد و به فراخ‌اندیشی (باز شدن ذهن) نسبت به نگرش‌ها و ارزش‌ها کمک می‌کند. شرکت‌کنندگان باید تفاوت میان واقعیت و عقیده (نظر شخصی) را تشخیص دهند و مهارت گوش فرا دادن و تحلیل کردن آنچه را می‌شنوند، تمرین کنند. بحث گروهی به ایجاد همبستگی و اعتماد می‌انجامد. تفاوت نظر، نزاد، جنسیت و مشارکت باید مورد ارج گذاری قرار گیرد. هر نوع کار گروهی به پرورش مهارت‌های برقراری ارتباط میان فردی می‌انجامد. بحث گروهی به مطلع شدن افراد و سهیم کردن آنان در اطلاعات و تامل درباره افکار دیگران قبل از دستیابی به توافق جمعی درباره یک موضوع کمک می‌کند. بحث در گروه کوچک، برای شرکت‌کنندگان امکان شناسایی یکدیگر و احساس تعلق به یک جمع را فراهم می‌کند. گام‌های اصلی عملی در بحث گروهی

هدف دستیابی به توافق نسبت به نتیجه‌گیری‌های کلی است.

گام اول: مقدمه

مدرس موضوعی را انتخاب می‌کند که شرکت‌کنندگان درباره آن دانش قبلی لازم را برای بحث دارا باشند به همین دلیل اغلب جلسات بحث بعد از جلسات سخنرانی گذاشته می‌شود گام اول شامل چهار قسمت است. بیان هدف‌های تدریس، بیان منظور بحث، توضیح ارتباط بحث یا آنچه یادگیرندگان تا کنون آموخته‌اند و استفاده از پیش‌سازمان‌دهنده برای جلب توجه شرکت‌کنندگان. در بحث برخط افراد می‌توانند

گروه‌هایی را تشکیل دهند و تابلویی را روی صفحه وب برای اعلام پیام‌ها و دریافت پاسخ‌ها یا امکان گفتگوی همزمان فراهم کنند هر دانشجو نیز می‌تواند صفحه آغازین روی سیستم مدیریت دروس داشته باشد و خود را با عکس معرفی نماید و به این ترتیب افراد با یکدیگر آشنا می‌شوند.

گام دوم: هدایت بحث

مسئولیت این قسمت به عهده مدرس است و بایستی به نحوی هدایت شود تا تفکر خلاق و تنوع پاسخ تقویت شود پرسش‌ها باید حاوی کلمات کلیدی مرتبط با موضوع و هدف بحث باشد و مانع از پاسخ‌های بلی یا خیر شود و مدرس بر کیفیت پاسخ‌ها نیز نظارت دارد.

گام سوم: خلاصه کردن بحث

مسئولیت این قسمت نیز بر عهده مدرس است که برای روشن نمودن آراء مورد بحث و دستیابی به توافق جمعی صورت می‌گیرد.

تنوع در بحث گروهی:

گروه‌های یادگیری مشارکتی: در این شیوه افراد فرصت برای بررسی موفقیت در گروه دارند و پاسخ‌گویی به صورت فردی و پاداش به صورت گروهی است. گروه‌های حل مسئله: هدف پرورش روحیه تعاون، کنجکاوی، جستجوگری و تفکر انتقادی است و بهترین راه حل برای یک مسئله مورد بحث قرار می‌گیرد.

بررسی گروهی: هر گروه مسئله‌ای را بررسی می‌کنند و گزارش آن را تهیه و به سایرین ارائه می‌دهند که به این ترتیب کار کردن با یکدیگر تقویت می‌شود.

طوفان مغزی: ابتدا یک فکر مطرح می‌شود، از همه نظرات استقبال می‌شود نظرات مورد ارزیابی یا انتقاد قرار نمی‌گیرند، بلکه قضاوت در مورد نظرات به مراحل بعدی موکول

می‌شود ربودن افکار دیگران تشویق می‌شود به ویژه اگر فکر جدیدی عرضه شود چون این کار باعث افزایش خلاقیت می‌شود.

به تعدد نظرات ارج گذاشته می‌شود. یکی از شرکت کنندگان مطالب را خلاصه می‌کند ولی مدرس ملاک‌هایی برای خلاصه کردن ارائه می‌کند: افکاری که احتمال موفقیت بیشتری دارند و در کوتاه مدت عملی باشند و قابل آزمون باشند

تمرینات قبل از تدریس

تمرینات قبل از تدریس به راحتی می‌تواند تفاوت بین یک مدرس قدرتمند و یک مدرس ضعیف را مشخص کند. اگر قرار است برای گروهی جدید یا مبحثی جدید را تدریس کنید اهمیت تمرین بیشتر می‌شود.

بعضی از مواقع مدرس بعد از تدوین از کار خودش راضی نیست و تا ساعت‌ها و حتی روزها بعد از آن کلاس خودش را سرزنش می‌کند که چرا این قدر بد ارائه دادم، چرا هیچ کس به حرف من گوش نمی‌داد، چرا آن حرف‌های اضافی را زدم اصلاً لازم نبود و ... این افکار منفی زندگی شخصی مدرس را هم تحت تأثیر قرار می‌دهد. اما اگر قبل از کلاس به خوبی تمرین می‌کرد مطمئناً تدریس برای او خیلی شیرین تر می‌شد.

چگونه تمرینات قبل از تدریس را انجام دهیم؟

۱- تمرین در زمان جمع آوری محتوا

یک مدل تمرین که من خیلی دوست دارم همان زمانی است که دارم محتوا را جمع آوری می‌کنم. به این صورت که وقتی یک ایده جالب به ذهنم می‌رسد یک بار آن را با خودم تکرار می‌کنم درست همان طوری که سر کلاس تدریس می‌کنم. این خودش یک تمرین خوب است.

۲- در زمان ساخت پاورپوینت

وقتی که پاورپوینت را آماده می‌کنم خودم را در حال تدریس تصور می‌کنم و بعد از ساخت هر اسلاید یک لحظه مکث می‌کنم و یک‌بار آن را ارائه می‌دهم قبلاً این کار را با صدای بلند انجام می‌دادم ولی به علت تمرین زیاد این کار را در ذهنم انجام می‌دهم

۳- وقتی پاورپوینت تمام شد . یک‌بار از اول تا آخر آن را مرور می‌کنم .

۴- استفاده از فیلم و صدا

به شما پیشنهاد می‌کنم از خودتان فیلم بگیرید و یا صدای خودتان را ضبط کنید . بعد با دقت به صدای خودتان گوش کنید. اگر برای اولین بار این کار را انجام می‌دهید به احتمال زیاد از صدای خودتان بدتان می‌آید و این حسی است که خیلی‌ها دارند . نگران نباشید.

اما چگونه این کار را انجام دهیم؟

در ساده‌ترین حالت معمولاً تمام گوشی‌های همراه امکان ضبط صدا را دارند . می‌توانید از همان استفاده کنید. حتی برای فیلم‌برداری هم می‌توانید از گوشی خودتان استفاده کنید. کافی گوشی را در جای مناسب قرار دهید و خودتان در مقابل آن به اجرا بپردازید. آن فیلم همه چیز را در رابطه با تدریس شما به شما نشان خواهد داد. جالب اینجاست بدانید این روش در عین سادگی بسیار جدید است و یکی از بهترین روش‌های رتبه‌بندی معلمان در جهان محسوب می‌شود. پیشنهاد می‌کنم سخنرانی بیل گیس در سایت ted.com را تماشا کنید عنوان این سخنرانی Bill Gates- Teachers need

real feedback است یعنی معلمان به بازخوردهای واقعی نیاز دارند.

۵- برای خانواده یا دوستان نزدیک خودتان تدریس کنید.

بعد از آن بخواهید تا ایرادات شما را بگویند حتی می‌توانید از آن‌ها سؤال هم بپرسید با این کار می‌توانید خودتان را در یک کلاس واقعی تصور کنید.

۶- تدریس در مقابل آینه

آینه این امکان را برای شما فراهم می کند تا صورتان از خودتان واقعی شود. آینه می گوید که مخاطبان با چه شکل و شمایلی روبرو هستند. برخی فکر می کنند موقع حرف زدن خیلی زشت می شوند و برخی حس می کنند خیلی خوشکل حرف می زنند. این افکار تاثیر مستقیمی بر نحوه ی تدریس دارد. آینه راستش را به شما می گوید البته این شما هستید که می توانید آینه را باور کنید یا نه. اگر ژست شما قشنگ نیست و از آن لذت نمی برید مطمئناً آینه اشتباه می کند شما هیچ عیبی ندارید .

۶-تدریس برای اشیاء

اگر هیچ امکاناتی ندارید و هیچ کس هم حاضر نیست برای تدریس شما وقت بگذارد. بهتر است از در و دیوار کمک بگیرید. مطمئن باشید که هیچ کجا مخاطب به این ساکتی گیر نمی آید (محمدحافظی نژاد، ۱۳۹۳)

الگوی تدریس چیست؟

الگو، معمولاً به نمونه کوچکی از یک شیء یا به مجموعه ای از اشیای بیشمار گفته می شود که ویژگیهای مهم و اصلی آن شیء بزرگ یا اشیاء را داشته باشد. الگوی تدریس، چهارچوب ویژه ای است که عناصر مهم تدریس در درون آن قابل مطالعه است. انتخاب یک الگوی تدریس، بستگی به نوع آگاهی معلم از فلسفه و نگرشهای تعلیم و تربیت خواهد داشت. تدریس یک فرآیند است و فعالیتی است که در داخل یک الگو صورت می پذیرد، الگوهای تدریس متعددی توسط صاحب نظران معرفی شده اند که به مهمترین آنها اشاره خواهیم کرد .